

AO-7464

Seat No. _____

Second Year B. Com. (Non-CBCS) Examination
March/April – 2016
Accounting & Finance : Paper - I
(Old Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

- સૂચના : (૧) બધાજ પ્રેસ્નોના ગુણ સરખા છે.
(૨) જમણી બાજુના અંક પ્રેસ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

૧ સંયમ ઈન્સ્યુરન્સ કંપની લિ.ની તા. ૩૧/૩/૨૦૧૬ના રોજ પૂરા થતા વર્ષની ૨૦ આગ અને સમુક વિભાગની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે :

વિગત	આગ રૂ.	સમુક રૂ.
બાકી જોખમનું અનામત (૩૧/૩/૨૦૧૫)	૨,૦૦,૦૦૦	૫,૦૦,૦૦૦
વધારાનું અનામત (૩૧/૩/૨૦૧૫)	૧,૦૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦
બાકી દાવા અંગે જવાબદારી :		
તા. ૩૧/૩/૨૦૧૫નારોજ	૪૦,૦૦૦	૩૦,૦૦૦
તા. ૩૧/૩/૨૦૧૬ના રોજ	૫૦,૦૦૦	૬૦,૦૦૦
પુનઃવીમા પ્રીમિયમ	૨૦,૦૦૦	૧૦,૦૦૦
પ્રીમિયમ મળ્યું	૮,૦૦,૦૦૦	૮,૦૦,૦૦૦
ચૂકવેલ દાવા	૪,૦૦,૦૦૦	૩,૦૦,૦૦૦
પુનઃ વીમાના મળ્યા	૮,૦૦૦	૪,૦૦૦
આપેલ પુનઃવીમા પર કમિશન	૪૦,૦૦૦	૩૦,૦૦૦
સ્વીકારેલ પુનઃવીમા પર કમિશન	૩૦,૦૦૦	૨૦,૦૦૦
રોકાણોના વેચાણનો નક્કો	૨૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦
આગ બુજાવવાના ખર્ચ	૧૦,૦૦૦	-
સીધા ધેંધા પર કમિશન	૧,૦૦,૦૦૦	૧,૫૦,૦૦૦
વ્યાજ - ડિવિડન	૬૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦

બંને વિભાગોનું વધારાનું અનામત, પ્રીમિયમ બાદ પુનઃવીમાના ૧૦%થી વધારવું.
બાકી જોખમનું અનામત રાખી બંને વિભાગના મહેસૂલી ખાતા તૈયાર કરો.

અથવા

૧ સલોનીએ તેની મિત્ર પૂજા પાસેથી તા. ૧-૧-૨૦૧૨ના રોજ માર્બલની ૨૦

એક ખાણા ૧૦ વર્ષના ભાડાપણે લીધી જેની શરતો નીચે મુજબ હતી :

(૧) ઉત્પાદનના પ્રત્યેક ટન દીઠ રોયલ્ટી રૂ. ૧૦૦ લેખે.

(૨) લઘુતમ ભાડું :

પ્રથમ વર્ષ રૂ. ૫૦,૦૦૦

બીજા વર્ષ રૂ. ૭૫,૦૦૦ અને

પછીના પાંચ વર્ષ સુધી દર વર્ષ રૂ. ૫૦૦૦ વધતું જાય.

(૩) ઓછા કામનું નુકસાન જે વર્ષ થાય તે પછીના બે વર્ષ સુધી મજરે મળી શકશે.

(૪) હડતાલ કે અક્સમાતના વર્ષમાં લઘુતમ ભાડું ૨૦%થી ઘટાડવું

(૫) ઉત્પાદનની વિગતો નીચે મુજબ છે :

હિસાબી વર્ષ	ઉત્પાદન (ટનમાં)
૨૦૧૨	૪૦૦
૨૦૧૩	૮૦૦
૨૦૧૪	૧૦૦૦
૨૦૧૫	૬૦૦ (અક્સમાત)

ઉપરોક્ત વિગતો પરથી તૈયાર કરો :

(૧) સલોનીના ચોપડે : દરેક વર્ષની આમનોંધ

(લઘુતમ ભાડાખાતું ખોલ્યા સિવાય)

(૨) પૂજાના ચોપડે : સલોનીનું ખાતું.

૨ સૂર્યોશ કંપની લિ.નું તા. ૩૧/૩/૨૦૧૬ના રોજનું નોંધણી પહેલા પછીનો ૨૦

નફો કે નુકસાન દર્શાવતું પત્રક :

વિગત	ફાળવણીનો આધાર	નોંધણી પહેલા		નોંધણી પછી	
		ખર્ચ રૂ.	આવક રૂ.	ખર્ચ રૂ.	આવક રૂ.
કાચો નફો	સરખા પ્રમાણમાં	-	૧,૫૦,૦૦૦	-	૧,૫૦,૦૦૦
રોકાણો પર વ્યાજ	સરખા પ્રમાણમાં	-	૧૦,૦૦૦	-	૧૦,૦૦૦
શેર ટ્રાન્સફર ફી	સ્થાપના પહેલા.	-	૫,૦૦૦	-	-
ડિરેક્ટર ફી	સમય (૧ : ૩)	૨,૦૦૦	-	૬,૦૦૦	-
તાર-ટપાલ ખર્ચ	સમય (૧ : ૩)	૧,૫૦૦	-	૪,૫૦૦	-
વટાવ - કસર	સમય (૧ : ૩)	૫૦૦	-	૧૫૦૦	-
વીમા પ્રીમિયમ	સરખા પ્રમાણમાં	૫,૦૦૦	-	૫,૦૦૦	-
ભાડુ-વેરા	વેચાશ (૩ : ૫)	૬,૦૦૦	-	૧૦,૦૦૦	-
વેચાશ પર કમિશન	વેચાશ (૩ : ૫)	૪,૫૦૦	-	૭,૫૦૦	-
ઘાલખાધ	સમય (૧ : ૩)	૧,૦૦૦	-	૩,૦૦૦	-
ઇપામણી-સ્ટેશનરી	સરખા પ્રમાણમાં	૭,૦૦૦	-	૭,૦૦૦	-
જાવક ભાલ ગાડાખાતું	સમય (૧ : ૩)	૨,૦૦૦	-	૬,૦૦૦	-
વેચકનો પગાર	વેચાશ (૩ : ૫)	૧૫,૦૦૦	-	૨૫,૦૦૦	-
ડિબેન્ચનું વ્યાજ	સમય (૧ : ૩)	૫,૦૦૦	-	૧૫,૦૦૦	-
ચોખ્ખો નફો		૧,૧૫,૪૦૦	-	૬૮,૫૦૦	-
		૧,૬૫,૦૦૦	૧,૬૫,૦૦૦	૧,૬૦,૦૦૦	૧,૬૦,૦૦૦

ઉપર આપેલા ખોટા ઉકેલ પરથી સાચો જવાબ તૈયાર કરો.

અથવા

૨ મૂડી માળખાને અસર કરતાં પરિબળો જણાવી મૂડી માળખાના પ્રકારો સમજાવો. ૨૦

૩ શ્રી કથને તા. ૩૧/૧૨/૨૦૧૫ના રોજ નાદારી માટે અરજી કરી તે દિવસે તેમના ૨૦ ચોપડા નીચેની બાકીઓ દર્શાવતા હતા :

વિગત	ઉધાર રૂ.	જમા રૂ.	ઉપજવા ધારેલ રૂ.
ફર્નિચર	૭,૨૦૦	-	૬,૦૦૦
મકાન	૨૮,૫૦૦	-	૨૧,૦૦૦
ચંન	૧૬,૮૦૦	-	૧૩,૪૦૦
હાથ પર રોકડ	૩૦૦	-	૩૦૦
દેવાદારો :			
સદ્ધર	૬,૦૦૦	-	૬,૦૦૦
શકમંદ	૬,૦૦૦	-	૪૦%
ડૂબત	૭,૪૦૦	-	-
લેણી હૂંડી	૧,૮૦૦	-	૧,૪૦૦
સ્ટોક	૩૦,૦૦૦	-	૩૩,૦૦૦
અન્ય મિલકતો	૧૩,૨૦૦	-	૬,૦૦૦
લેણાદારો	-	૩૭,૮૦૦	-
સ્ટોક પર બોજધારી	-	૩૬,૦૦૦	-
લેણાદાર	-	૩૬,૦૦૦	-
મકાન પર બોજધારી	-	૧૬,૪૦૦	-
બેન્ક ઓવરફાફ્ટ	-	૨૭,૦૦૦	-
મૂડી	-	૨૭,૦૦૦	-

શ્રી કથને ગ્રાણ વર્ષ પહેલા ધંધો શરૂ કર્યો હતો. પહેલા વર્ષ રૂ. ૭૫૦૦નો નફો હતો. બીજા અને ત્રીજા વર્ષ અનુક્રમે રૂ. ૬,૦૦૦ અને રૂ. ૧૨,૦૦૦ની ખોટ હતી. આ ગ્રાણ વર્ષ દરમ્યાન તેમનો કુલ ઉપાડ રૂ. ૧૨,૦૦૦ હતો.

લેણાદારોમાં ૫ કલાર્કનો માસિક રૂ. ૫૦૦ લેખે ૫ માસના પગારનો સમાવેશ થાય છે. લેણાદારોમાં સમાયેલ રૂ. ૬૦૦ના એક લેણાદારે શ્રી કથનની તરફેણામાં પોતાનો દાવો જતો કર્યો.

વટાવેલી હૂંડીઓ અંગેની જવાબદારી રૂ. ૧૦,૫૦૦ની છે. જે પૈકી રૂ. ૪૫૦૦ ચૂકવવા પડશે. એમ માનવામાં આવે છે.

શ્રી કથનની અંગત મિલકતો અને જવાબદારીઓ અનુક્રમે રૂ. ૪૮૦૦ અને રૂ. ૨૧૦૦ની છે. મિલકતોના રૂ. ૩૩૦૦ ઉપજવા ધારેલા છે. રીસિવરનો ખર્ચ રૂ. ૬૦૦ અંદાજવામાં આવ્યો છે.

શ્રી કથનનું સ્થિતિ દર્શક નિવેદન અને તૂટ ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

૩	તફાવત આપો :	૨૦
	(૧) પ્રેફરન્સ શેર અને ઓર્ડિનરી શેર	
	(૨) શેર અને ડિબેચર.	
૪	(અ) X લિ.એ એક યંત્ર Y લિ. પાસેથી તા. ૧/૪/૨૦૧૨ના રોજ ભાડે ખરીદ ૧૦ પદ્ધતિથી ખરીદું. કરાર પ્રમાણે રૂ. ૧૪,૦૦૦ તા. ૧/૪/૨૦૧૨ના રોજ ચૂકવ્યા અને બાકીની રકમ દર વર્ષે ત૧મી માર્યના રોજ ત્રણ વાર્ષિક હપતામાં અનુકૂલ રૂ. ૧૫,૬૦૦, રૂ. ૧૪,૪૦૦, રૂ. ૧૩,૨૦૦ પ્રમાણે ચૂકવી. યંત્રની રોકડ કિંમત શોધો.	૧૦
	(બ) રાઠી શિપિંગ કંપનીના મેનેજર શ્રી અજ્યને એક સફર દરમ્યાન મળેલ કુલ નૂરના ૭.૫% કમિશન આપવાનું છે	૧૦
	પ્રાઈમેજ :	જતી વખતના નૂર પર ૮% અને વળતી વખતના નૂર પર ૧૧% હતું.
	એડ્રેસ કમિશન :	જતી વખતના નૂર પર ૩% અને વળતી વખતના નૂર પર ૪% લેખે ગણવાનું હતું કુલ એડ્રેસ કમિશન રૂ. ૨૦૨૨ હતું. જેમાં જતી સફરના રૂ. ૧૧૩૪નો સમાવેશ થયેલો છે.
	મેનેજરનું કમિશન તેમજ પ્રાઈમેજની ગણતરી કરો.	
	અથવા	
૪	(૧) ભૂચ્યુઅલ ફંડ એટલે શું ? તેના પ્રકારો અને ફાયદાઓ સમજાવો.	૧૦
	(૨) ટૂંકાગાળાની લોન મેળવવાના વિવિધ પ્રાપ્તિસ્થાનો સમજાવો.	૧૦
૫	ટૂંક નોંધ લખો : (ગમે તે ચાર)	૨૦
	(૧) જાહેર થાપણો	
	(૨) લઘુતમ ભાડું	
	(૩) નાણાકીય સંચાલનનું મહત્વ	
	(૪) હેલ્પિંગ	
	(૫) સોદાના સ્વરૂપો	
	(૬) નેશનલ સિક્યુરિટી ડિપોઝિટરી લિ. [NSDL]	
	(૭) ઔદ્યોગિક વિકાસ બેન્ક [IDBI]	

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) All questions carry equal marks.
 (2) Figures to the right side indicate marks.

- 1 Sanyam Insurance Co. Ltd. presents the following information of Fire and Marine Insurance for year ended on 31/3/2016. 20

Particulars	Fire Rs	Marine Rs.
Reserve for expected risk (31/3/2015)	2,00,000	5,00,000
Additional reserve (31/3/2015)	1,00,000	50,000
Liabilities for out standing		
Claims :- On Dt. 31/3/2015	40,000	30,000
On Dt. 31/3/2016	50,000	60,000
Reinsurance premium	20,000	10,000
Premium received	9,00,000	8,00,000
Claims paid	4,00,000	3,00,000
Re-insurance recoveries	8,000	5,000
Commission on Reinsurance paid	40,000	30,000
Commission on Reinsurance accepted.	30,000	20,000
Profit on sales of investment.	20,000	40,000
Expense to control fire	10,000	-
Commission on direct business	1,00,000	1,50,000
Interest - Dividend	60,000	50,000

Additional reserve of both the departments increase by 10% of premium. Take proper position for expected risk.

Prepare Revenue Accounts of both departments.

OR

- 1 Saloni took on lease a marble mine from her friend pooja on 1/1/2012 for 10 years. Its terms were as follows :
- (1) A royalty of Rs. 100 on the production of every ton.
  - (2) Minimum Rent :-
    - First year Rs. 50,000
    - Second year Rs. 75,000 and Later up to 5 years, every year increase of Rs. 5000.
  - (3) The short working were recoverable in next two years of the year in which such short working arose.

- (4) Minimum rent of 20% to be reduced in the year of strike or accident.

- (5) The details of the production are as follows.

Accounting Year	Production in tons.
2012	400
2013	800
2014	1000
2015	600 (Accident)

Prepare from the above details.

- (i) In the books of Saloni:- Journals of every year (without opening minimum rent Account)
- (ii) In the book of Pooja:- Saloni's Account.

- 2 The Suryansh Co Ltd's statement showing profit/loss prior to and post-incorporation as on 31/3/2016.

Particulars	Basis for allocation	Pre Incorp.		Post Incorp.	
		Exp. Rs.	Income Rs.	Exp. Rs.	Income Rs.
Gross profit	Equal	-	1,50,000	-	1,50,000
Int. on investment	Equal	-	10,000	-	10,000
Share transfer fee.	Pre Inc.	-	5,000	-	-
Directors fees	Time (1:3)	2,000	-	6,000	-
Post & Telegram	Time (1:3)	1,500	-	4,500	-
Discount - Rebate	Time (1:3)	500	-	1500	-
Ins. Premium	Equal	5,000	-	5,000	-
Rent and Rates	Sales (3:5)	6,000	-	10,000	-
Commission on Sales	Sales (3:5)	4,500	-	7,500	-
Bad debts	Time (1:3)	1,000	-	3,000	-
Printing and Stationery	Equal	7,000	-	7,000	-
Carriage outward	Time (1:3)	2,000	-	6,000	-
Salesmen Salaries.	Sales (3:5)	15,000	-	25,000	-
Int. on debentures	Time (1:3)	5,000	-	15,000	-
Next profit		1,15,500	-	69,500	-
		1,65,000	1,65,000	1,60,000	1,60,000

Prepare correct answer from the wrong solution given above.

OR

- 2 Explain factors affecting determination of capital structure 20 and its types.
- 3 Shri Kathan filed a petition in bankruptcy on 31/12/2015 20 on which date his book showed the following balances :

Particulars	Debit Rs.	Credit Rs.	Estimated to Realize Rs.
Furniture	7,200	-	6,000
Building	28,500	-	21,000
Machinery	16,800	-	13,500
Cash on hand	300	-	300
Debtors:- Good	9,000	-	9,000
Doubtful	6,000	-	40%
Bad	7,500	-	-
Bills Receivable	1,800	-	1,500
Stock	30,000	-	33,000
Other assets	13,200	-	9,000
Creditors		37,800	-
Creditors having mortgage on stock	-	39,000	-
Bank overdraft having mortgage on building	-	16,500	-
Capital	-	27,000	-

Shri Kathan started his business before three years and in the first year he made profit of Rs. 7,500 but in second and third year he made loss of Rs. 9,000 and Rs. 12,000 respectively. During these three years his total drawing amounted to Rs. 12,000.

Unsecured creditors include salaries of 5 clerks at Rs. 500 per month for 5 months. A creditor of Rs. 900 included in creditors relinquished his claim in favour of Kathan. Liabilities on bills discounted was Rs. 10,500 out of which Rs. 4,500 were expected to rank.

Shri Kathan's private assets and liabilities are Rs. 4,800 and Rs. 2,100 respectively. The assets are estimated to produce Rs. 3,300. Receiver's expenses are estimated to be Rs. 600.

Prepare a statement of Affairs and Deficiency Account of Shri Kathan.

OR

- 3 Give Differences between : 20
- (i) Preference shares and ordinary shares.
(ii) Share and Debenture.
- 4 (a) X Ltd, purchased a machinery from Y Ltd on 1/4/2012 10 on hire purchase basis. As per the term Rs. 14,000 was paid on 1/4/2012 and the remaining amount to be paid every year on 31st March at three annual instalments of Rs. 15,600, Rs. 14,400, and Rs. 13,200.
Find the cash price of machinery.
- (b) Rathi Shipping Co's manager Mr. Ajay has to pay a 10 commission of 7.5% on total received freight during voyage.
Primage : 8% on outward freight and 11% on inward freight is to be calculated.
Address commission : 3% on outward freight and 4 % on inward freight is to be calculated.
Total address commission was Rs. 2022, in which the outward voyage of Rs. 1134 was included.
Calculate manager's commission and primage.
- OR
- 4 (1) What do you understand by mutual fund ? Explain 10 its types and advantages.
(2) Explain the sources of various short term loan taking. 10
- 5 Write short notes : (any four) 20
- (1) Public Deposits
(2) Minimum Rent
(3) Importance of Financial Management
(4) Hedging
(5) Nature of Transactions
(6) National Securities Depository Limited (NSDL)
(7) Industrial Development Bank of India (IDBI).
-